

Dinkelland

Inzicht in beïnvloedbaarheid van lasten (en baten)

Inleiding

In deze notitie wordt in beeld gebracht “aan welke knoppen gedraaid kan worden” om zodoende financiële middelen vrij te spelen om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting en om eventueel (financiële) ruimte te creëren voor nieuwe ambities, nieuw beleid en intensivering van beleid. Dit doen we door alle kosten van de verschillende basisprogramma's onder te verdelen in de volgende 4 categorieën

- Niet beïnvloedbaar
- Niet direct beïnvloedbaar
- Beperkt / nauwelijks beïnvloedbaar
- Beïnvloedbaar

Niet beïnvloedbaar

Onder de niet beïnvloedbare kosten verstaan wij onder andere de kapitaallasten (rente en afschrijving) omdat deze 1 op 1 verbonden zijn met gepleegde investeringen. Lasten op het gebied van afval en riool worden 100% doorberekend in de tarieven en zijn als zodanig niet beïnvloedbaar. Verlaging van de uitgaven op afval en riool levert dus geen begrotingsruimte op maar een verlaging van de tarieven. Dit geldt ook voor en deel van de lasten op burgerzaken en vergunningsverlening. De maximale kostendekkendheid hiervan brengen we via een afzonderlijke zoekrichting genaamd “kostendekkende tarieven” in beeld.

Tot slot zijn activiteiten en inspanningen die worden gedekt via specifieke uitkeringen vanuit het rijk niet beïnvloedbaar. Verlaging van de lasten houdt immers in dat de baten ook omlaag gaan.

Niet direct beïnvloedbaar

Onder de niet direct beïnvloedbare kosten vallen de bijdragen aan de verschillende gemeenschappelijke regelingen (GR). Deze bijdragen worden immers in samenspraak met andere gemeenten vastgesteld. Als de meerderheid van de deelnemers de begroting van de GR vaststelt of besluit tot een andere (extra) uitgave dan is dit voor alle deelnemende gemeenten een verplichte uitgave. Pas als alle deelnemende gemeenten bij meerderheid besluiten tot een verlaging van de bijdrage ontstaat (financiële) ruimte.

Beperkt / nauwelijks beïnvloedbaar

Onder deze categorie vallen de verschillende (wettelijk) verplichte medebewindstaken zoals de WMO, de jeugdwet, de participatiewet, enz.

Om dit te kunnen bepalen is het van belang dat vooraf wordt stilgestaan bij de mate van beleidsvrijheid (wat is wettelijk verplicht en wat niet). Vandaar ook dat er een extra zoekrichting is bepaald genaamd “medebewindstaken op het wettelijk minimum”

Beïnvloedbaar

Feitelijk zijn alle niet wettelijk verplichte taken in principe beïnvloedbaar. We kennen we voor een aantal van deze taken een bepaalde verantwoordelijkheid of iets van een zorgplicht. Bij verantwoordelijkheid moet worden gedacht aan de verantwoordelijkheid die je als gemeente hebt voor je wegen en fiets- en wandelpaden. Je bent als wegbeheerder verantwoordelijk voor de veiligheid en zelfs aansprakelijk als bij gebleken onveiligheid schade ontstaat. Datzelfde geldt bijvoorbeeld bij overige gemeentelijke eigendommen (speelvoorzieningen, bomen, enz) in de openbare ruimte maar ook voor bijvoorbeeld sportvoorzieningen.

Personeelskosten

Hoewel personeelslasten in principe beïnvloedbaar zijn merken we de personeelskosten in deze rubricering in eerste instantie als niet beïnvloedbaar aan. Dit vanuit de gedachte dat deze kosten zijn verbonden aan taken. Indien wordt besloten deze taken te schrappen of te extensiveren dan heeft dat uiteraard gevolgen voor de personeelskosten. Dit alles uiteraard met inachtneming van de personeelslasten die verbonden zijn met niet- of beperkt / nauwelijks beïnvloedbare taken.

Daarnaast moet uiteraard wel rekening worden gehouden met de “verzilvering” van vrijvallende uren als bepaalde taken worden geschrapt.

Voor het totale inzicht komen alle basisprogramma's in deze notitie aan bod.

- Programma Bestuur & middelen
- Programma Dienstverlening & burgerzaken
- Programma Veiligheid
- Programma Openbare ruimte & mobiliteit
- Programma Economie
- Programma Onderwijs
- Programma Sport & accommodaties
- Programma Cultuur & recreatie
- Programma Sociaal domein
- Programma Milieu
- Programma Volkshuisvesting & ruimtelijke ordening

Programma Bestuur & middelen

Totaal Lasten			13.710.038
Niet beïnvloedbaar			
Doorbelasting NK - overhead			9.577.283
Nauwelijk / beperkt beïnvloedbaar			
Raad en raadscommissies (zie specificatie)			518.587
College van B&W			818.334
Griffie			225.629
Huisvesting / Gemeentelijke panden			1.263.508
juridische controlling			29.949
Directe kosten belastingen (zonder personeel)			52.549
stelposten			946.430
Niet direct beïnvloedbaar			
Samen twente			20.524
VNG			65.500
VNG GGU			87.500
beïnvloedbaar			
Kernraden			4.000
communicatie			34.458
Motorrijtuigenbelasting			12.490
organisatie ontwikkeling / ondersteuning			38.095
ombudsman			6.900
gemeentelijke voorziening officiële publicaties			7.900

Toevoeging:

In de doorbelasting vanuit Noaberkracht zitten bijvoorbeeld ook de loonkosten van een aantal taken die de gemeente specifiek "inkoopt" bij Noaberkracht maar die wel degelijk beïnvloedbaar zijn.

- samenlevingsgericht werken			136.000	totaal 3 FTE -> 240K
- strategische capaciteit			144.000	totaal 3 Fte -> 270K
- buurtmannen en vrouwen			180.000	9 kernen x 8 uur = 72 uur -> 2 Fte

Daarnaast is in de doorbelasting van Noaberkracht naar dit programma ook het grootste deel van de kosten van de bedrijfsvoering opgenomen. **De totale doorbelasting van Noaberkracht** naar de gemeente Dinkelland bedraagt over 2025 € 24,8 miljoen

Uit de laatst vastgestelde atlas van de lokale lasten (over het jaar 2024) blijkt dat de gemeente Dinkelland met de lokale lastendruk ongeveer 6% beneden het landelijk gemiddelde zit. Indien we hier de eenmalige lastenverlichting van € 26 van afhalen zitten we nog 4% onder het landelijk gemiddelde. 1% extra **OZB** verhoging levert ongeveer € 75.000 oplevert. Toegroeien naar het landelijk gemiddelde door middel van het verhogen van de OZB tarieven zou dus een extra inkomst opleveren van € 300.000.

Specificatie Raad en raadscommissies

Totaal lasten			599.999
Niet beïnvloedbaar			
Doorbelasting NK - overhead			81.412
kapitaallasten			4.646
Vergoedingen raadsleden			339.000
Presentievergoedingen commissieleden			15.200
Nauwelijks/ beperkt beïnvloedbaar			
Fractievergoedingen			7.450
GO vergadersuite / gemeenteoplossingen			12.814
Rekenkamercommissie			29.894
Accountantscontrole			64.700
Niet direct beïnvloedbaar			
Twenteraad			2.128
Beïnvloedbaar			
abonnementen			700
vergaderingen en representatie			11.655
kosten studie- en opleiding			1.500
reiskosten			2.900
Doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken			26.000

Programma Dienstverlening & burgerzaken

Totaal uitgaven			934.420
niet beïnvloedbaar			
DBL NK			597.516
afdracht rijksleges			185.000
Nauwelijks/ beperkt beïnvloedbaar			
verkiezingen			68.288
overige kosten			83.616
Niet direct beïnvloedbaar			
beïnvloedbaar			

Toevoeging:

Uit een eerste onderzoek blijkt dat het verder beperken van de openingstijden niet veel oplevert. We werken namelijk al zoveel mogelijk op afspraak.

Programma Veiligheid

Totaal lasten			4.529.495
Niet beïnvloedbaar			
DBI NK			934.419
Nauwelijk / beperkt beïnvloedbaar			
Publicaties APV / bijzondere wetten			2.000
Vitens - burgering			20.500
Niet direct beïnvloedbaar			
VRT			2.221.323
ODT			1.245.900
Beïnvloedbaar			
Integrale veiligheid			71.945
Direnbescherming			30.908
Evenementenconsulent			2.500

Toevoeging:

De bijdragen aan de **verbonden partijen** zijn als niet direct beïnvloedbaar aangemerkt. De verbonden zijn in algemene zin wel als zoekrichting aangeduid omdat een Twentebrede zienswijze is ingediend. De verschillende verbonden partijen komen in hun kaderbrief terug op deze zienswijze.

Programma Openbare ruimte & mobiliteit

Totaal lasten			9.786.204
Niet beïnvloedbaar			
Doorbelasting NK - overhead			2.939.104
kapitaallasten			1.093.135
Riool			2.620.858
Nauwelijks/ beperkt beïnvloedbaar			
Wegen			1.600.061
Openbare verlichting			248.092
kunstwerken			112.500
Bermen en sloten			212.046
Gladheidsbestrijding			28.965
Straatreiniging			25.000
Onverharde wegen			14.111
Straatmeubilair			46.100
Verkeer			79.481
Openbaar vervoer			1.500
KOG			302.935
Groenvoorziening			399.316
Niet direct beïnvloedbaar			
bestuurlijke samenwerking			
beïnvloedbaar			
faciliteren samenlevingsinitiatieven / COR			63.000

Toevoeging: Wel moet hierbij worden opgemerkt dat de raad (op advies van het college) heeft aangegeven dat de basisprogramma's veiligheid en openbare ruimte in eerste instantie niet worden betrokken bij mogelijke ombuigingen. Het basisprogramma openbare ruimte en mobiliteit heeft via het vastgestelde bedrijfsplan openbare ruimte al een behoorlijke taakstelling in te vullen.

Programma Economie

Totaal lasten			2.357.678
Niet beïnvloedbaar			
DBL NK			156.729
BIZ			81.920
kapitaallasten			4.014
Grondexploitatie bedrijventerreinen			1.610.213
Nuauwelijks/ bepekt beïnvloedbaar			
Kermis			18.000
markten			9.540
Niet direct beïnvloedbaar			
Recreatieschap			260.762
beïnvloedbaar			
Toeristisch ondernemersfonds /VVV			200.000
werkbudget bedrijfsconsulenten			15.000
ondernemersloket			1.500

Toevoeging:

In de doorbelasting vanuit Noaberkracht zitten bijvoorbeeld ook de loonkosten van een aantal taken die de gemeente specifiek "inkoopt" bij Noaberkracht maar die wel degelijk beïnvloedbaar zijn.

- bedrijfsconsulent			40.000
---------------------	--	--	--------

De tarieven **toeristenbelasting** (zoek richting overige inkomsten) in Tubbergen bedragen:

	2025	2026	aantal	Gem NOT
• Hotel	€ 1,60 + index 30%	= € 2,08	185.000	+/- € 2,00
• Recreatie won.	€ 1,00 + index 30%	= € 1,30	100.000	+/- € 2,00
• Camping	€ 0,60 + index 30%	= € 0,78	275.000	+/- € 1,00

Mogelijke extra opbrengst hotels	185.000 * € 0,40 (€ 2 -/- € 1.60)	€ 74.000	(185)
Mogelijke extra opbrengst recreatiewoningen	100.000 * € 1 (€ 2 -/- € 1)	€ 100.000	(100)
Mogelijke extra opbrengst campings	275.000 * € 0,40 (€ 1 -/- € 0,6)	<u>€ 110.000</u>	<u>(275)</u>
	Totaal	€ 284.000 (in 4 jaar)	
	Reeds meegenomen (30%index)	<u>€ 145.000 -/-</u>	
	Extra	€ 139.000	

De bijdragen aan de **verbonden partijen** zijn als niet direct beïnvloedbaar aangemerkt. De verbonden zijn in algemene zin wel als zoekrichting aangeduid omdat een Twentebrede zienswijze is ingediend. De verschillende verbonden partijen komen in hun kaderbrief terug op deze zienswijze

Programma Onderwijs

Totaal lasten			2.683.881
Niet beïnvloedbaar			
DBL NK			181.578
Kapitaallasten			6.975
Huisvesting openbaar basisonderwijs			28.206
Huisvesting bijzonder basisonderwijs			912.798
Huisvesting voortgezetonderwijs			98.879
Onderwijsachterstanden			64.000
Nauwelijks / beperkt beïnvloedbaar			
Leerlingenvervoer			1.158.650
Vervoer gymonderwijs			11.000
RMC			43.000
vergoeding bewegingsonderwijs			124.995
Niet direct beïnvloedbaar			
Beïnvloedbaar			
Onderwijsachterstanden			15.800
preventieve ondersteuning			30.000
Persoonlijk vervoer ontwikkelplan (PVP)			8.000

Toevoeging:

Het beïnvloedbare deel **onderwijsachterstanden** betreft het deel dat de gemeente aan eigen geld inzet, dus bovenop de rijksvergoeding (niet beïnvloedbaar).

Het budget voor **preventieve ondersteuning** betreft de Pedagogische Gezinsbegeleiding Jeugdgezondheid (PGJ) door de GGD Twente na beëindiging van het Nationaal Programma Onderwijs

Het bedrag voor het persoonlijk vervoer ontwikkelplan (PVP) heeft betrekking op het **Leerlingenvervoer**. De eerste ervaringen laten zien dat het mogelijk is om kinderen weer meer zelfstandig te laten deelnemen aan het verkeer. In financiële zin levert dit een voordeel op binnen de kosten van het Leerlingenvervoer. Eerste inschatting op basis van huidige cijfers € 50.000.

Programma Sport & accommodaties

Totaal lasten			3.909.673
Niet beïnvloedbaar			
DBL NK			1.236.639
kapitaallasten			724.590
uitgaven brede SPUK			134.758
Nauwelijks / beperkt beïnvloedbaar			
huisvesting zwembad - dorper Esch			820.718
huisvesting zwembad - Kuiperberg			108.324
inhuur tijdelijk personeel			278.735
huisvesting sporthallen en gymzalen			226.616
Niet direct beïnvloedbaar			
Beïnvloedbaar			
subsidies sportondersteuning			197.255
bevorderen sport en bewegen / sportgala			10.000
bijdragen voor kleine initiatieven			38
buurtsportcoaches			172.000

Toevoeging

In de doorbelasting vanuit Noaberkracht zitten bijvoorbeeld ook de loonkosten van een aantal taken die de gemeente specifiek “inkoopt” bij Noaberkracht maar die wel degelijk beïnvloedbaar zijn

sportconsulent / verenigingsondersteuner			45.000	1FTE € 101.000
--	--	--	--------	----------------

Specificatie subsidies sportondersteuning

Omschrijving	Begroet 2025
OZB maatschappelijke instellingen	62.000
Privatiseringsbijdrage KOSC (tm 2033)	29.265
Privatiseringsbijdrage TV Denekamp (tm 2030)	25.050
Privatiseringsbijdrage SSV Diana (tm 2030)	2.950
indexering	2.073
Subsidie stichting 't Trefpunt	102.563
	223.901

Programma Cultuur & recreatie

Totaal lasten			1.349.700
Niet beïnvloedbaar			
DBL NK			111.565
kapitaallasten			38.464
IDO bibliotheek			25.643
verzekeringen			13.705
Nauwelijks / beperkt beïnvloedbaar			
lokale omroep			14.771
Niet direct beïnvloedbaar			
recreatieschap			133.928
Beïnvloedbaar			
Toren Nicolaaskerk/Heemhoes/Educatorium/Spoorhuuske/Huize Keizer			37.705
Openlucht Museum			30.000
subsidie bibliotheek			438.042
investeringsbijdrage Emter			50.000
uitvoeringsprogramma cultuurregio Twente (2023-2028)			70.000
subsidies cultuur			54.307
Muziekonderwijs			114.409
subsidies Musea			50.622
subsidies Molens			32.674
watertappunten			51.000
speelvoorziening			74.687
overig			8.178

Toevoeging: De bijdrage aan de **lokale omroep** is wel beïnvloedbaar maar we krijgen hier geld voor via de algemene uitkering. De verwachting is dat deze financiering via de algemene uitkering komt te vervallen en het Rijk de bekostiging overneemt.

Via de septembercirculaire 2024 is opgenomen dat gemeenten extra geld ontvangen voor het versterken van het **lokale bibliotheekstelsel**. Voor het uitvoeren van deze taak zullen gemeenten een structurele bijdrage via het gemeentefonds ontvangen. In de periode tussen de specifieke uitkering en de invoering van de wettelijke zorgplicht ontvangen de gemeenten een decentralisatie-uitkering, om zich op de periode van de zorgplicht te kunnen voorbereiden. Hiervoor is in 2025 en 2026 in totaal een bedrag van € 59,3 miljoen beschikbaar. Dit bedrag wordt over alle gemeenten verdeeld op basis van een bedrag van € 2,95 per inwoner. Voor kleinere gemeenten waar het bedrag per inwoner leidt tot een bedrag lager dan € 100.000 wordt de uitkering aangevuld tot € 100.000. We ramen hiervoor een stelpost in afwachting van te ontwikkelen beleid. We ontvangen dit geld via de algemene uitkering dus het betreft een algemeen dekkingsmiddel.

Programma Sociaal domein

Totaal lasten			26.816.566
Niet beïnvloedbaar			
DBL NK			3.318.117
Kapitaallasten			14.182
Bijstand			3.320.350
Wet Inburgering en oude inburgers			99.450
Nieuw beschut en WIW			168.000
Kwijtschelding			101.720
Sociale werkvoorziening Ontplooi en SPN			2.133.550
Brede SPUK			
Staat inkomst tegenover (kunt er voor kiezen om hiervan andere dingen te betalen zodat			254.791
Nauwelijks / beperkt beïnvloedbaar			
WMO projectleider inkoop, verblijf, ondersteuning, ho, vervoer en hulpmiddelen			7.029.461
Jeugd verblijf, ondersteuning, vervoer en specialisaties			5.364.557
Inkomensregelingen licenties, sociale recherche en uitvoering bbz			258.125
BBZ bedrijfskredieten			50.000
Kinderopvang inspectie ggd en SMI			73.000
Verzekeringen, belastingen en waterschapslasten			3.650
Participatie en reïntegratie WIW, nieuwbeschut, loonwaardemeting, reïnteratie en tegemoetkoming kin			409.770
Wet verplichte ggz			15.900
Beleid WMO adviesraad SD en crisisbudget			15.000
Niet direct beïnvloedbaar			
Veilig Thuis			194.625
Samen Twente			1.357.659
Bijdrage Stadsbank			135.497
Beïnvloedbaar			
Bijzondere bijstand en armoedebestrijding			200.000
Compensatie ziektekosten minima			275.000
Subsidies voedselbank, leergeld en kindpakketten			73.900
Voorliggende voorzieningen			1.111.000
Subsidies maatschappelijke organisaties			88.456
Preventiebudget en werkbudget Rian			125.000
Abonnementen jeugd en wmo en reisbureau plus mobiliteitslab			58.306
Praktijkondersteuner huisarts			135.000
Qwickwins jeugdpreventie			40.000
Wijk GGD			60.000
Doelgroepenbeleid			10.000
Kernondersteuner			322.500

Toevoeging

In de doorbelasting vanuit Noaberkracht zitten bijvoorbeeld ook de loonkosten van een aantal taken die de gemeente specifiek “inkoopt” bij Noaberkracht maar die wel degelijk beïnvloedbaar zijn. Deze staan hier wel benoemd als beïnvloedbaar.

De bijdragen aan de **verbonden partijen** zijn als niet direct beïnvloedbaar aangemerkt. De verbonden zijn in algemene zin wel als zoekrichting aangeduid omdat een Twentebrede zienswijze is ingediend. De verschillende verbonden partijen komen in hun kaderbrief terug op deze zienswijze

Het structurele bedrage van € 40.000 voor **quick wins** jeugd is bedoeld voor

Structurele kosten	
Omschrijving	Bedrag
Steungezinnen - coordinator	€ 6.760
Steungezinnen - VOG	€ 207
Collectief aanbod - KIES training	€ 5.000
Collectief aanbod - samen sterk	€ 15.000
Scheiding-adviesteam - consultatie advocaat	€ 750
Jongerenwerk - 4 uur extra	€ 9.000

Specificatie preventiebudget van € 125.000.

Een bedrag van € 25.000 betreft het incidentele transitiebudget sociale zaken

Van het hierna resterende structurele preventiebudget van € 100.000 is inmiddels een bedrag van € 43.000 toegevoegd aan het armoedebudget. Onder de resterende middelen liggen de volgende plannen verplichtingen:

Mantelzorg € 20.000

Gezondheidsmonitor € 21.780

JOGG activiteitengeld € 20.000

De gezondheidsmonitor is een “harde” verplichting. De andere twee betreffen nog plannen.

Specificatie voorliggende voorzieningen

	2024	2025
CityNews B.V.		
Gemeente Enschede	4.588	4.770
Gemeente Oldenzaal	88.167	91.658
het Twents Carmel College	5.496	5.714
KDO Oons Stekkie B.V.	71	74
Kinderopvang Dribbel	65	68
Samen Twente	10.468	10.883
Smallsteps B.V.	1.154	1.200
St. Konot INZ Basisschool 't Kampke	838	871
St. Konot INZ Basisschool Den Boaken	592	615
Zevenster, Bernardus, Kerkewei, Willibrordus, Aloyisius		
St. Konot INZ Basisschool 'n Esch	660	686
St. Konot INZ De Meander basisschool	3.161	3.286
Stichting Carmelcollege	3.713	3.860
Stichting Consent	4.140	4.304
Stichting Konot	31.110	32.342
Stichting Welzijn Tubbergen Dinkelland	543.490	565.012
Stichting Wijkkracht	353.599	367.602
Twents Carmel College	1.563	1.625
(leeg)	-21.628	-22.484
Eindtotaal	1.031.247	1.072.086
Gemeente Oldenzaal	0	
het Twents Carmel College	0	
Samen Twente	10.468	10.883
Smallsteps B.V.	1.154	1.200

St. Konot INZ Basisschool 't Kampke	838	871
St. Konot INZ Basisschool Den Boaken	592	615
St. Konot INZ Basisschool 'n Esch	660	686
St. Konot INZ De Meander basisschool	3.161	3.286
Stichting Carmelcollege	3.713	3.860
Stichting Consent	4.140	4.304
Gemeente Enschede	4.588	4.770
maatwerk jeugdgezondheid 2023	35.604	37.014
bijdrage taalklas deel 2023	9.900	10.292
	0	
	1.106.065	1.149.867

Specificatie SWTD (zoekrichting herijken ondersteuningsnetwerk)

Specialisme:	Subsidiebedrag	42% van bedrag	50% mindering	100% van bedrag	50% mindering
inzet door sociaal werkers van SWTD in 2024 voor gemeente Dinkelland aangevuld met overeengekomen thema's					
Financiën en administratie					
<i>Thema Armoede</i>	€ 78.255	€ 32.867	€ 16.434	€ 78.255	€ 39.128
Mantelzorgondersteuning excl thema senioren	€ 97.471	€ 40.938	€ 20.469	€ 97.471	€ 48.736
Vrijwillige inzet	€ 72.777	€ 30.566	€ 15.283	€ 72.777	€ 36.389
Lichamelijke gezondheid / Geestelijke gezondheid					
<i>Thema Senioren</i>	€ 78.690	€ 33.050	€ 16.525	€ 78.690	€ 39.345
Opvoeden en opgroeien					
<i>Thema Jeugd</i>	€ 78.690	€ 33.050	€ 16.525	€ 78.690	€ 39.345
Interventies					
Automaatje	€ 8.187				
Buurtbemiddeling	€ 38.981				
Schakel					
Bijdrage structurele kosten	€ 6.353				
Totalen	€ 459.404	€ 170.471	€ 85.235	€ 405.883	€ 202.942
Onderdeel	Subsidiebedrag	42%	50%	100%	50%
Financiën en Administratie	€ 47.475	€ 19.939	€ 9.970	€ 47.475	€ 23.737
Geestelijke gezondheid					
probleemgebieden: chtscheidingsproblematiek, eenzaamheid, depressie, armoede, schuldenproblematiek, geweld, pesten, overmatig alcohol- en middelengebruik, verslavingen	€ 297.891	€ 125.114	€ 62.557	€ 297.891	€ 148.945
Totaal	€ 345.365	€ 145.053	€ 72.527	€ 345.365	€ 172.683
			€ 157.762		€ 375.624

Programma Milieu

Totaal lasten			2.485.282
Niet beïnvloedbaar			
DBL NK			245.069
Afval--->Dekking via voorziening			2.215.859
Nauwelijks / beperkt beïnvloedbaar			
Lijkschouwing en uitvaarten			14.265
Niet direct beïnvloedbaar			
Samen Twente			7.539
beïnvloedbaar			
Oorlogsgraven			2.050
milieuvoorlichting			500

Toevoeging: De bijdragen aan de **verbonden partijen** zijn als niet direct beïnvloedbaar aangemerkt. De verbonden zijn in algemene zin wel als zoekrichting aangeduid omdat een Twentebrede zienswijze is ingediend. De verschillende verbonden partijen komen in hun kaderbrief terug op deze zienswijze

Programma Volkshuisvesting & ruimtelijke ordening

Totaal lasten			4.988.568,00
Niet beïnvloedbaar			
DBL NK			2.074.280
Grondexploitaties --> Neutraal via algemene reserve			2.662.291
Nauwelijks / beperkt beïnvloedbaar			
Omgevingsvergunningen		✓	83.878
Bestemmingsplanwijzigingen			81.000
Overige			49.215
Niet direct beïnvloedbaar			
bijdrage hengelo en energiefondsen			
beïnvloedbaar			
Starterslening		✓	37.904

Toevoeging